

Η Ορθοδοξία ως Σύγχρονη Θεραπευτική Τεχνική (Δρ. Πάρης Μπίνος, MA MSc Λογοπαθολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου)

[/ Πεμπτούσια](#)

Ανακαλύπτω [anakalírto], σύμφωνα με το λεξικό Πύλη για την ελληνική γλώσσα είναι η εύρεση πράγματος που προϋπήρχε, αλλά ήταν άγνωστο. Η «Ορθόδοξη Ψυχοθεραπεία», έκδοσης Ι'(2014) του Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιερόθεου προτρέπει κυριολεκτικά τον αναγνώστη να επανανακαλύψει το βαθύτερο νόημα της Ορθοδοξίας. Αυτή ήταν και η αφορμή της συγγραφής του παρόντος άρθρου, μιας και το συγκεκριμένο έργο δίνει για το ευρύ κοινό, μια νέα διάσταση σε αυτό που αποκαλούμε «Ορθή δόξα, ορθή πίστη στο Θεό», δηλαδή στην βιωμένη πίστη της Εκκλησίας.

Στόχος της προσέγγισης αυτής, να δει ο σύγχρονος άνθρωπος την Ορθοδοξία όχι ως φιλοσοφία, όχι ως ιδεολογία ή ακόμα και θρησκεία, αλλά ως θεραπευτική επιστήμη υπό το πρίσμα της ησυχαστικής-νηπτικής παράδοσης. Το συγκεκριμένο έργο δεν περιέχει οδηγίες περί ηθικισμού, ούτε πρόκειται για ένα έργο που προσπαθεί να αναδείξει λύσεις για τον σύγχρονο άνθρωπο μέσα από την αποτύπωση λογικών επιχειρημάτων ή ψυχαναλυτικών προσεγγίσεων. Αυτές οι απόψεις, συμβατές με γνωστές σχολές της Δύσης (Άντλερ, Φρόυντ κ.ά.), δεν βρίσκονται στον πυρήνα της θεωρίας της Ορθόδοξης Ψυχοθεραπείας. Το παρόν έργο της «Ορθόδοξης Ψυχοθεραπείας» θέτει το θεωρητικό υπόβαθρο για την μέθοδο θεραπείας του νου, ενώ το έργο του ίδιου συγγραφέα «Η ιατρική εν Πνεύματι επιστήμη» αποκαλύπτει την πράξη της Ορθόδοξης Ψυχοθεραπείας.

Ο συγγραφέας μέσα από μια αναλυτική παρουσίαση έξι κεφαλαίων, αναδεικνύει κυρίως την παράδοση των Πατέρων της Φιλοκαλίας, ένα έργο βασισμένο κυρίως στο αποτέλεσμα του ασκητικού βιώματος όπως αυτό διαμόρφωσε τις διδασκαλίες των Πατέρων. Το έργο περιλαμβάνει βέβαια και κείμενα από μεγάλες μορφές της Ορθοδοξίας όπως ο Γρηγόριος ο Θεολόγος, ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς κ.ά. Στα έξι κεφάλαιά του ο συγγραφέας αναλύει πως η θεραπεία της ψυχής δεν είναι ένας άπιαστος στόχος για τον μέσο άνθρωπο. Η διδασκαλία των αγίων Πατέρων αφορά την θεραπεία της ψυχής τελικά και δεν πρόκειται για μια τυφλή υποταγή των κοσμικών σε κάποια «εκκλησιαστική ελίτ» που καταδυναστεύει το λαό δίνοντάς του «όπιο». Αντιθέτως, η Ορθόδοξη Ψυχοθεραπεία δεν μεταθέτει το πρόβλημα του ανθρώπου σε ένα ουτοπικό μέλλον όπως κάνουν ιδεολογίες ή δόγματα, αλλά δίνει τώρα ζωή, κερδίζει τον νου του ανθρώπου στο τώρα και τελικά αλλάζοντας τον κάθε άνθρωπο μεταμορφώνει τώρα προοδευτικά την κοινωνία.

Η Ορθόδοξη Ψυχοθεραπεία μπορεί να παρέχει τα εργαλεία εκείνα που θα χρειαστεί κάθε άνθρωπος ώστε να διαφυλάξει τον νου (κατ'είκόνα), θεραπεύοντας την καρδιά του. Εκεί έγκειται και η θεραπευτική αγωγή, δηλαδή οι διδασκαλίες της Πατερικής Παράδοσης. Δεν έχουμε μπροστά μας, όπως πολλοί σύγχρονοι άνθρωποι πιστεύουν, μια θρησκεία κοινωνικής φιλοσοφίας. Η Ορθοδοξία δεν είναι ένα φιλοσοφικό σύστημα ή ένας θρησκευτικός δογματισμός. Η Ορθοδοξία χρειάζεται την εκούσια συμμετοχή του ανθρώπου. Κάθε επιβολή της χριστιανικής αλήθειας είναι παραβίαση της ελευθερίας του ανθρώπου. Θα έλεγε κάποιος, «και για να

πετύχω την σωτηρία της καρδιάς μου χρειάζομαι την Εκκλησία; Τους παπάδες;»
Ο συγγραφέας απαντά: «Η Εκκλησία, για την Ορθόδοξη Ψυχοθεραπεία είναι το Νοσοκομείο και οι ιερείς είναι οι θεραπευτές σε αυτό». Όπως εύστοχα σημειώνει ο καθηγητής Ρωμανίδης (σελ. 30), αν ο Χριστιανισμός εμφανίζονταν τον 20ό αιώνα σίγουρα θα λογίζονταν ως μια Ιατρική Επιστήμη, τονίζοντας έτσι τον θεραπευτικό της χαρακτήρα. Δεν είναι όμως μόνο έντονος ο θεραπευτικός χαρακτήρας της Ορθόδοξης Ψυχοθεραπείας. Είναι και προοδευτικός, διότι μπορεί και προσφέρει «εξατομικευμένη θεραπευτική προσέγγιση» αφού προσφέρει οδηγίες θεραπευτικές που ενώ για κάποιον είναι σωτήριες για έναν άλλον άνθρωπο μπορούν να αποβούν δηλητηριώδεις. Άρα μέσα από τα εργαλεία που διαμορφώνουν την Ορθόδοξη Ψυχοθεραπεία προσφέρεται ειδική, θα μπορούσε να πει κανείς, θεραπεία για κάθε άνθρωπο σε αντίθεση και με την ιατρική που πολλές φορές εφαρμόζει ίδια θεραπευτικά πρωτόκολλα για όλους τους ασθενείς.

(συνεχίζεται)